

Vänsterpartiet

Motion 2024–01-19
Kommunfullmäktige

Ökad kunskap om nationella minoriteter och minoritetslagstiftning

Sverige har förbundit sig att skydda och stärka de nationella minoriteternas rättigheter till identitet, språk, kulturarv och religion. I verkligheten är dock både kunskapen om och implementeringen av minoritetslagen bristfälliga i Sveriges kommuner och regioner. I alltför stor utsträckning hänger också lagens verkställande på att individer från de olika nationella minoriteterna tar ett mycket stort ansvar att övervaka kommuners och regioners arbete.

En allmänt låg kunskapsnivå har uppmärksamats av både minoritetsorganisationer, ISOF:s undersökningar och statliga utredningar. Vidare framgår ur bland annat Socialstyrelsens rapport samt skuggrapporter till Europarådet att minoritetslagen fått ett relativt anspråkslöst genomslag i Sveriges kommuner och regioner:

”I enighet med tidigare studier av minoritetslagens genomslag konstaterar Socialstyrelsen att kunskapen om de nationella minoriteterna och minoritetslagen är fortsatt bristfällig i många av Sveriges kommuner och regioner. Kartläggningen tyder på att beredskapen för de skärpta bestämmelserna är låg såväl inom som utanför förvaltningsområdena för nationella minoritetsspråk”.

Kartläggningen har påvisat ett antal faktorer som försvårar det kunskapshöjande arbetet och på andra sätt påverkar minoritetslagens genomslag inom äldreomsorgen, socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Också dessa överensstämmer i stor utsträckning med vad som framkommit i tidigare studier. Här ingår att:

- minoritetslagen och de nationella minoritetsfrågorna är lågt prioriterade bland såväl ledning som personal i kommuner och regioner
- det saknas förståelse för varför de nationella minoriteterna har särskilda rättigheter
- fördomar om de nationella minoriteterna förekommer bland personalen i kommuner och regioner
- det råder brist på personal med minoritetsspråks- och minoritetskulturskompetens inom samtliga verksamhetsområden

Anställda inom Malmö stad är en viktig målgrupp för ökad utbildning eftersom minoritetsspråkstalare har särskilda rättigheter inom skola, vård och omsorg och är berättigade att använda sitt språk inom delar av den offentliga förvaltningen. Samma kategori anställda ska också ansvara för att ge minoritetsspråkstalare ökad kunskap om vilka språkliga och kulturella rättigheter de har.

Under 2022 har Sametinget och Länsstyrelsen i Stockholms län tagit fram en webbutbildning riktad till verksamma inom kommun, region och statliga myndigheter. Utbildningen ger grundläggande information om minoritetspolitiken och minoritetslagen. Vi ser ett behov av att kunskapshöjande arbete fortsätter och intensifieras. Därför föreslås här att vissa personalkategorier inom Malmö stad särskilt utbildas inom området (som inte bör begränsas till den exemplifierade utbildningen ovan).

Kunskapslyft som vi föreslår bör givetvis involvera representanter från de nationella minoriteterna i planeringen.

Vänsterpartiet yrkar:

Att samtliga förvaltningsdirektörer i Malmö stad utbildas särskilt i minoritetslagstiftning

Att samtliga personer i ledande ställning inom Malmö stad utbildas särskilt i minoritetslagstiftning

2024-01-19

Emma-Lina Johansson (V) Marek Laktos (V) Nina Jakku (V)